

ZARZĄDZENIE NR 5
KOMENDANTA GŁÓWNEGO PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

z dnia 17 lipca 2024 r.

w sprawie sposobu przeprowadzania inspekcji gotowości operacyjnej podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego

Na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 127) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie określa sposób przeprowadzania inspekcji gotowości operacyjnej podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, zwanej dalej „inspekcją”.

2. Inspekcja jest niezapowiedzianą wizytacją mającą na celu ocenę zdolności do reagowania na nagłe zagrożenie oraz stopnia przygotowania podmiotu krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego do podejmowania działań ratowniczych.

§ 2. Inspekcji podlegają:

- 1) stanowiska kierowania Państwowej Straży Pożarnej, zwane dalej „stanowiskami kierowania”;
- 2) jednostki ratowniczo-gaśnicze komend powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej, zwanych dalej „jednostkami ratowniczo-gaśniczymi” oraz szkół Państwowej Straży Pożarnej, zwanej dalej „PSP”, w tym wyodrębnione czasowe posterunki PSP;
- 3) jednostki ochotniczych straży pożarnych z krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, zwanego dalej „ksrg”;
- 4) zakładowe straże pożarne, zakładowe służby ratownicze oraz inne niż jednostki ochrony przeciwpożarowej podmioty włączone do ksrg.

§ 3. 1. Zarządzającym inspekcję, zwanym dalej „Zarządzającym”, jest:

- 1) Komendant Główny PSP – dla podmiotów ksrg na obszarze kraju, których siły tworzą centralny odwód operacyjny;
- 2) komendant wojewódzki PSP – dla podmiotów ksrg na obszarze województwa;
- 3) komendant powiatowy (miejski) PSP – dla ochotniczych straży pożarnych na obszarze powiatu oraz stanowisk kierowania i jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP na obszarze powiatu.

2. Zarządzający:

- 1) prowadzi ewidencję przeprowadzonych inspekcji;
- 2) opracowuje analizy i wnioski z przeprowadzonych inspekcji;
- 3) organizuje doskonalenie zawodowe dla członków zespołów inspekcyjnych;
- 4) aktualizuje pytania sprawdzające dostosowując je do bieżących potrzeb;
- 5) sporządza plany i sprawozdania z inspekcji.

3. Zasady planowania i sprawozdawczości prowadzonych inspekcji gotowości operacyjnej określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. 1. Inspekcję przeprowadza zespół inspekcyjny powoływany przez Zarządzającego.

2. Wzór upoważnienia do przeprowadzenia inspekcji gotowości operacyjnej określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 5. 1. W skład zespołu inspekcyjnego powoływanego przez Komendanta Głównego PSP wchodzi co najmniej dwóch oficerów pełniących służbę w Komendzie Głównej PSP.

2. Zespołowi inspekcyjnemu przewodniczy oficer z Komendy Głównej PSP, wskazany przez Komendanta Głównego PSP.

3. Zadania przewodniczącego zespołu inspekcyjnego określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 6. 1. W skład zespołu inspekcyjnego powoływanego przez komendanta wojewódzkiego PSP wchodzi co najmniej dwóch strażaków pełniących służbę w komendzie wojewódzkiej PSP.

2. Zespołowi inspekcyjnemu przewodniczy oficer z komendy wojewódzkiej PSP wskazany przez komendanta wojewódzkiego PSP.

3. Zadania przewodniczącego zespołu inspekcyjnego określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 7. 1. W skład zespołu inspekcyjnego powoływanego przez komendanta powiatowego (miejskiego) PSP wchodzi co najmniej dwóch strażaków pełniących służbę w komendzie powiatowej (miejskiej) PSP.

2. Zespołowi inspekcyjnemu przewodniczy oficer lub aspirant z komendy powiatowej (miejskiej) PSP, wskazany przez komendanta powiatowego (miejskiego) PSP.

3. Zadania przewodniczącego zespołu inspekcyjnego określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 8. Skład zespołu inspekcyjnego może być uzupełniany o ekspertów do spraw prognozowania zagrożeń i specjalistów do spraw ratownictwa lub inne osoby, które posiadają wiedzę i doświadczenie przydatne do przeprowadzenia inspekcji.

§ 9. 1. Inspekcję przeprowadza się na podstawie planów inspekcji sporządzanych przez Zarządzającego.

2. Przewodniczący zespołu inspekcyjnego ma prawo do przzerwania lub odstąpienia od inspekcji w przypadku:

- 1) rażącego naruszenia dyscypliny służby lub stwierdzenia naruszenia przepisów i zasad bezpieczeństwa, które zagrażają życiu bądź zdrowiu;
- 2) udziału sił i środków w ćwiczeniach lub szkoleniach z udziałem innych podmiotów;
- 3) innych nadzwyczajnych zdarzeń.

3. W przypadku skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w ust. 2:

- 1) przewodniczący Zespołu powołanego przez Komendanta Głównego PSP powiadamia kierownika inspekcjonowanego podmiotu, właściwe terytorialnie stanowisko kierowania i Dyżurnego Operacyjnego Kraju o przzerwaniu lub odstąpieniu od inspekcji oraz o przyczynach przzerwania lub odstąpienia;
- 2) przewodniczący Zespołu innego niż określony w pkt 1 powiadamia stanowisko kierowania zarządzającego inspekcję oraz stanowisko kierowania właściwe terytorialnie dla podmiotu inspekcjonowanego o przzerwaniu lub odstąpieniu od inspekcji oraz o przyczynach przzerwania lub odstąpienia.

§ 10. Przewodniczący zespołu inspekcyjnego powiadamia stanowisko kierowania właściwego komendanta PSP o rozpoczęciu inspekcji.

§ 11. 1. Podczas inspekcji stanowisk kierowania komendanta wojewódzkiego, miejskiego i powiatowego PSP ocenie podlegają:

- 1) stan obsady osobowej stanowiska kierowania;
- 2) stan wiedzy obsady osobowej stanowiska kierowania;
- 3) znajomość obszarów chronionych i potencjału ratowniczego, w tym:
  - a) charakterystyka obszaru chronionego,
  - b) zagrożenia na obszarze chronionym,
  - c) potencjał ratowniczy jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz podmiotów współpracujących, w tym w oparciu o dane z Systemu Wspomagania Decyzji PSP, zwanego dalej „SWD PSP”,
  - d) odwody operacyjne,
  - e) specjalistyczne grupy ratownicze z terenu województwa, obszaru chronionego;
- 4) dokumentacja znajdująca się w stanowisku kierowania;
- 5) wyposażenie stanowiska kierowania i aplikacje wspomagające działania ratownicze;
- 6) dokumentacja stanowiska kierowania sporządzana z wykorzystaniem SWD PSP
- 7) wykonanie ćwiczenia.

2. Obowiązkowym elementem inspekcji stanowiska kierowania jest ćwiczenie praktyczne lub aplikacyjne mające na celu sprawdzenie poziomu przygotowania obsady stanowiska kierowania do organizowania, koordynowania i wspomagania działań ratowniczych.

3. Metodyka oceny inspekcji gotowości operacyjnej stanowiska kierowania komendanta wojewódzkiego, miejskiego, powiatowego PSP stanowi załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 12. 1. Podczas inspekcji jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP ocenie podlegają:

- 1) alarmowanie;
- 2) gotowość ratowników, w tym:
  - a) faktyczny stan zmiany służbowej,
  - b) stan psychofizyczny ratowników pełniących służbę,
  - c) stan wyposażenia ratowników,
  - d) znajomość obsługi sprzętu;
- 3) gotowość pojazdów, sprzętu silnikowego i sprzętu ratowniczego;
- 4) prawidłowość prowadzenia dokumentacji jednostki;
- 5) stan wiedzy ratowników;
- 6) wykonanie ćwiczenia.

2. Obowiązkowym elementem inspekcji jednostki ratowniczo-gaśniczej jest ćwiczenie praktyczne mające na celu sprawdzenie poziomu przygotowania ratowników i dowódców oraz pojazdów i sprzętu ratowniczego do realizowania działań ratowniczych.

3. Metodyka oceny inspekcji gotowości operacyjnej jednostki ratowniczo-gaśniczej stanowi załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 13. 1. Podczas inspekcji ochotniczych straży pożarnych ocenie podlegają:

- 1) alarmowanie;
- 2) gotowość strażaków ratowników ochotniczej straży pożarnej, w tym:
  - a) faktyczny stan strażaków ratowników ochotniczej straży pożarnej,
  - b) stan psychofizyczny strażaków ratowników ochotniczej straży pożarnej,
  - c) stan wyposażenia strażaków ratowników ochotniczej straży pożarnej,
  - d) stan wyszkolenia strażaków ratowników ochotniczej straży pożarnej;
- 3) gotowość pojazdów, sprzętu ratowniczego i łączności, aktualność dokumentacji;
- 4) stan wiedzy strażaków ratowników ochotniczej straży pożarnej;
- 5) wykonanie ćwiczenia;
- 6) stan techniczny strażnicy.

2. Obowiązkowym elementem inspekcji ochotniczych straży pożarnych jest ćwiczenie praktyczne mające na celu sprawdzenie poziomu przygotowania strażaków ratowników ochotniczej straży pożarnej oraz pojazdów i sprzętu ratowniczego do realizowania działań ratowniczych.

3. Metodyka oceny inspekcji gotowości operacyjnej ochotniczych straży pożarnych stanowi załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 14. Podczas inspekcji zakładowych straży pożarnych, zakładowych służb ratowniczych oraz innych niż jednostki ochrony przeciwpożarowej podmiotów włączonych do ksrp, są sprawdzane elementy gotowości operacyjnej ujęte w porozumieniu lub umowie cywilnoprawnej o współdziałaniu z ksrp.

§ 15. 1. Stan wiedzy, o którym mowa w § 12 ust. 1 pkt 5 i w § 13 ust. 1 pkt 4, sprawdzany jest w formie testów, które obejmują zakres wiedzy niezbędnej do prowadzenia działań ratowniczych i składają się z pytań dostosowanych poziomem i zakresem do funkcji pełnionych przez poszczególnych ratowników, a w szczególności obejmują:

- 1) parametry taktyczno-techniczne sprzętu będącego na wyposażeniu jednostki oraz zasady jego obsługi;
- 2) zasady taktyki ratowniczej i bezpieczeństwa działań;
- 3) zasady organizacji łączności i prowadzenia korespondencji radiowej.

2. Stan wiedzy, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 2, sprawdzany jest w formie testów, które obejmują znajomość zagadnień obowiązujących w stanowisku kierownika, wytycznych, zarządzeń, instrukcji i zasad przyjętych przez Komendanta Głównego PSP do stosowania w ksrgr.

3. Do sprawdzania teoretycznego należy wykorzystać pytania zawarte w udostępnionej bazie Komendy Głównej PSP.

4. Dopuszcza się wykorzystanie pytań spoza bazy, o której mowa w ust. 3, które mogą stanowić maksymalnie 20% wszystkich pytań zawartych w teście.

§ 16. 1. Przewodniczący zespołu inspekcyjnego może zarządzić przerwanie inspekcji w przypadku zadysponowania podmiotu ratowniczego do działań ratowniczych oraz jej kontynuowanie po jego powrocie.

2. Zespół inspekcyjny może uczestniczyć w organizacji działań ratowniczych, w sytuacji wyjazdu sił i środków podmiotu poddanego inspekcji.

§ 17. Przewodniczący zespołu inspekcyjnego jest uprawniony do dokonania korekty punktacji w przypadku stwierdzenia podczas inspekcji czynników wpływających na gotowość operacyjną, których nie przewidziała metodyka oceny, o której mowa w § 11 ust. 3, § 12 ust. 3 oraz § 13 ust. 3.

§ 18. 1. Z przeprowadzonej inspekcji Zespół sporządza protokół, którego jeden egzemplarz pozostawia w podmiocie poddanym inspekcji, a drugi przekazuje Zarządzającemu. Niezależnie od sporządzanego protokołu, obraz z ćwiczeń może być dodatkowo rejestrowany, jeżeli biorący udział w ćwiczeniach wyrażą pisemną zgodę na rejestrowanie obrazu z ćwiczeń.

2. Zapis obrazu przechowuje się na informatycznym nośniku danych w sposób zapewniający jego poufność i integralność oraz ochronę przed jego utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem.

3. Za zabezpieczenie zapisanego obrazu przed utratą, uszkodzeniem, zniekształceniem lub nieuprawnionym ujawnieniem odpowiada Zarządzający lub upoważniona przez niego osoba. Zarządzający lub upoważniona przez niego osoba przechowuje zapisany obraz przez okres co najmniej 30 dni, nie dłużej jednak niż 60 dni od dnia zarejestrowania, a następnie je niszczy.

4. Wzór protokołu z inspekcji gotowości stanowiska kierownika komendanta wojewódzkiego, miejskiego i powiatowego PSP określa załącznik nr 7 do zarządzenia.

5. Wzór protokołu z inspekcji gotowości operacyjnej jednostki ratowniczo-gaśniczej komendy miejskiej (powiatowej) oraz szkoły PSP określa załącznik nr 8 do zarządzenia.

6. Wzór protokołu z inspekcji gotowości operacyjnej jednostki ochotniczej straży pożarnej z ksrgr określa załącznik nr 9 do zarządzenia.

7. Protokół z inspekcji podpisują kierownik podmiotu poddanego inspekcji albo jego przedstawiciel oraz członkowie zespołu inspekcyjnego.

8. W przypadku rażącego naruszenia zasad pełnienia służby lub odmowy poddaniu się inspekcji wystawia się ocenę niedostateczną z inspekcji.

9. W przypadku odmowy podpisania protokołu z inspekcji kierownik podmiotu poddanego inspekcji w terminie 14 dni powiadamia, z zachowaniem drogi służbowej, Zarządzającego o powodach odmowy.

10. Kierownik podmiotu poddanego inspekcji jest zobowiązany do podjęcia działań zmierzających do wyeliminowania nieprawidłowości wskazanych w protokole.

11. Zarządzający po zapoznaniu się z protokołem z inspekcji, może sporządzić, w terminie do 14 dni od daty sporządzenia protokołu, wystąpienie poinspekcyjne z wnioskami i zaleceniami, które z zachowaniem drogi służbowej, przekazuje właściwemu komendantowi, a w przypadku inspekcji ochotniczej straży pożarnej – wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta).

12. W przypadku wystawienia oceny niedostatecznej należy przeprowadzić ponowną inspekcję w terminie do 3 miesięcy. W przypadku ponownej inspekcji jednostki ratowniczo-gaśniczej lub stanowiska kierowania należy ją przeprowadzić na tej samej zmianie służbowej.

§ 19. Traci moc zarządzenie nr 10 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie sposobu przeprowadzania inspekcji gotowości operacyjnej podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. Urz. KG PSP poz. 21).

§ 20. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2024 r.

Komendant Główny Państwowej Straży
Pożarnej

nadbryg. dr inż. Mariusz Feltynowski